

Ensimmäinen luku

On viileä, aikainen lauantaiamu. Kaupunki nukkuu vielä, hevoset lepäävät, puut eivät ole vielä nousseet, mutta auringon ensimmäiset säteet alkavat näkyä niiden latvojen takaa ja herättää kaikki uuteen päivään. Minä olen yhä käpertyneenä puisen pinnasänkyni lämpöön. Kun muistan, että isäni on varmaan jo jättänyt aamiaisensa väliin, hyppään ylös sängystä ja kiirehdin valmistautumaan. Kantamalla tarjottimen, ryntään nopeasti isäni toimistoon ja avaan oven, mutta isäni ei ole siellä.

- Minne hän on mennyt? - Ihmettelen.

Takaisin keittiössä tapaan äidin ja kysyn häneltä varovasti:

- Huomenta, äiti. Missä isä on? Miksei hän ole työhuoneessa kuten tavallisesti?

Äiti kääntyy pois, näpelöi hermostuneesti esiliinansa kulmaa, ja huoneessa vallitsee masentava hiljaisuus.

- Äiti, mikset vastaa kysymykseeni? Onko hänelle tapahtunut jotain? - Kysyn häneltä itsepintaisesti.
- Ada, lasten ei pitäisi puuttua aikuisten asioihin. Mene töihin! Kuivaa pyykkiä! - Äiti vastaa vihaisesti.

Kun olen juuri kävelemässä ulos ovesta valtavan pyykkikasan kanssa, äiti huutaa taas:

- Me menemme tapaamaan rouva Melissaa tänään. Hän on kutsunut meidät jo pitkään käymään ja juomaan teetä.
- Voi ei... - Murahdan nenäni alle ja potkaisen ovea ennen kuin äiti huomaa tyytymättömän ilmeeni.

Rouva Melissa oli tätimme. Rehellisesti sanottuna hän ei ollut kovin mukava: hän oli aina vihainen ja nyrpeä tervehtiessään meitä. Veljeni John ja minä emme pitäneet hänestä, vaikka joskus hän oli vain hauska. Äitini selitti meille, että Melissa-tädillä oli jokin kauhea sairaus. Meidän lasten on vaikea ymmärtää kaikkia aikuisten sairauksia, me vain ihmettelimme, miten täti saattoi unohtaa kaiken: mitä hän teki tänään, mitä hän söi muutama minuutti sitten, jopa nimensä. Hassua oli se, ettei hän erottanut minua ja veljeäni toisistaan. Hän kutsui minua Jonakseksi ja veljeäni Adaksi. Joskus innostuimme tästä leikistä niin paljon, että aloimme matkia toisiamme. Yritin puhua kuin veljeni, ja Jonas toisti liikkeen. Päädyimme nauramaan kovaan ääneen kyyneliin asti, ja tätini suuttui yhä enemmän, koska hän ei ymmärtänyt, miksi nauroimme. Itse asiassa pikkuveljeni Alex ei osallistunut leikkiimme. Hän sääli Melissa-tätiä, joka oli sairas. Hän vastaili kärsivällisesti samoihin kysymyksiin, ja täti tarjosi hänelle aina bagelin. John ja minä tietysti kuolasimme kuolaa, mutta jatkoimme kepposen tekoa.

Pihalla, kun pesin puhtaita pyykkejä, jotka haisivat yhä saippualta, ajattelin koko ajan isäni salaperäistä katoamista: "Mitä äitini piilottelee?". Miksi isä ei hyvästellyt meitä ennen lähtöään? Olenhan minä hänen lempityttärensä? Miten hän saattoi lähteä kertomatta minulle?"

Yhtäkkiä kuulin veljeni ääniä. He vilkuttivat minulle kaukaa, punaiset posket ja iloinen asenne. He eivät varmaan huomanneet, ettei isäni ollut vielä paikalla. Aamuisin isäni istui mielellään pitkään huoneessaan, luki, kirjoitti ja poltti piippuaan.

- Missä sinä olet ollut? - Kysyin kyyneleitä pidätellen.
- Olimme pelaamassa palloa poikien kanssa, Alex vastasi minulle.

Ennen kuin ehdin kysyä toista kysymystä, näin äitini seisovan ovella ja tuijottavan Johnia ja Alexia.

- No, missä te olette olleet, senkin häpeämättömät paskiaiset?- hän kysyi ankarasti.
- Leikimme pihapoikien kanssa, he vastasivat tärisevällä äänellä ja tiesivät saavansa selkäänsä.
- Ettekä te kertoneet minulle siitä mitään! Livahditteko ulos talosta ja luulitte, etten rankaisisi teitä?" äiti kysyi, joka pystyi tuskin hillitsemään raivoaan ja puristi nyrkkejään.
- Olemme niin pahoillamme, molemmat sanoivat vapisevin äänin.
- Tulkaa, mennään vaihtamaan vaatteet, sillä olemme menossa rouva Melissan luokse, äiti sanoi. - Ja te myös, valmistautukaa!

Sanomatta mitään juoksin taloon.

Puin päälleni mukavat vaatteet. Ehkä siksi, että kasvoin veljieni kanssa, en koskaan pitänyt mekoista. Itse asiassa ulkonäkö oli pienin huolenaiheeni. Pidin eniten lukemisesta. Äitini, kun hän näki minut kirja kädessäni, suuttui aina ja nurisi, ettei tyttöjen tarvinnut lukea kirjoja, vaan heidän piti osata ommella, laittaa ruokaa ja siivota koti, mutta isäni puolusti minua. Hän opetti minut lukemaan ja kertoi minulle, että tytöt voivat olla yhtä fiksuja kuin pojat. Hän nauroi ja sanoi minulle, että kun kasvan isoksi, minusta tulisi matkustaja. Purjehtisin laivalla hänen kanssaan ja löytäisin uusia mantereita. Kun äitini näki minut tuollaisessa asussa, hän huokaisi vihaisesti ja sanoi:

- "Ada, olen pyytänyt sinua niin monta kertaa pukemaan tuon uuden ruskean mekon, jonka isä antoi minulle. Tyttöjen ei sovi pukeutua tuolla tavoin.

Minulla oli houkutus sanoa vielä jotakin, mutta tiesin äitini katseesta, ettei hän sietäisi väitteitä tai vastalauseita, joten painoin pääni alas, käännyn ympäri ja menin huoneeseeni vaihtamaan vaatteet.

Tunnin kuluttua, kun äiti näki minut mekko ylläni, hän hymyili ja kehui minua huultensa kulmalla:

- No, näytät ihan oikealta työltä, etkä noiden revittyjen huivien kanssa kuten aina.

Ensimmäistä kertaa tänä aamuna äidin huulilta kuuluneet ystävälliset sanat piristivät synkkää mielialaani.

Toinen luku

Ennen lounasta menimme tapaamaan rouva Melissaa. Hän tervehti meitä eri tavalla kuin aina - hänellä oli hymy kasvoillaan ja hän oli jo leiponut Alexille herkullisen croissantin. Tällä kertaa Johnin ja minun oli pakko, sillä en halunnut ärsyttää häntä, joten käyttäydyin kuin kunnon, hyväkäytöksinen tyttö.

Kun astuin hänen pieneen taloonsa, tunsin heti lämpöä. Istahdin puiselle tuolille ja aloin katsella ympärilläni kyllästyneenä. Näin massiivisen savimaljakon, suuren puisen sängyn ja vaatekaapin, kirkkaat verhot ja pitkät pöytäliinat, hyllyn, johon oli ripustettu pyhimysten

kuvia, muutamia kirjoja, koska rouva Melissa ei ollut kovinkaan innokas lukemaan, ja suuren albumin, jossa oli kaikki perheeni ja muut sukulaiseni. Kerran, kun olin pieni tyttö, rouva Melissalla ja minulla oli tapana katsoa tuota suurta albumia, joten nyt tiedän, mitä siinä albumissa on.

Yhtäkkiä minut kutsuttiin keittiöön juomaan teetä yhdessä. En mennyt hitaasti keittiöön, vaan istahdin puiselle tuolille ja hörppäsin teetä pää alaspäin hiljaa.

- Hei, kultaseni, miten voit tänään? - Melissa-täti kysyi. Tänään oli yksi niistä päivistä, jolloin tätini ei ollut menettänyt muistiaan, ei sekoittanut nimiämme ja oli hyvin selkeä ajatuksissaan.

- Okei... Minulla on vain vähän ikävä isää, tunnustin hänelle, koska en voinut paljastaa tunteitani äidille.

- Ymmärrän kyllä. Hän oli valmistautunut lähtemään laivalla tuolle vaaralliselle tutkimusmatkalle jo pitkään, mutta lykkäsi sitä koko ajan. Hänen oli vaikea jättää sinut, tätini sanoi huokaisten.

- Mikä tutkimusmatka? En tiennyt siitä mitään, äitini ei kertonut siitä mitään, isänikään ei kertonut siitä mitään, mutta näin hänen aina katselevan karttoja, kirjoittavan jotain, piirtävän jotain... Mutta hän kertoi minulle jatkuvasti, että maailmaa ei ollut vielä löydetty, että ihmiset eivät tienneet paljoa, ja että kun kasvaisin isoksi, hän ottaisi minut mukaansa matkalle", sanoin tuskin kyöneleitä pidätellen.

- Sinun ei pitäisi olla vihainen hänelle. Isäsi sydän murtui ajatuksesta, että hänen täytyi jättää sinut, ja hän mietti, palaisiko hän takaisin. Hän oli koko elämänsä ajan repinyt velvollisuutensa perhettään kohtaan ja halunsa matkustaa ja seikkailla. Vain sinä, hänen pikku Adutensa, hidastit häntä hieman, mutta kun hän näki, miten nopeasti sinä kasvoit ja miten fiksuksi sinusta oli tulossa, hän halusi jälleen levittää siipensä, lähteä vaaralliselle matkalle, löytää uusia mantereita ja tulla takaisin kertomaan sinulle niistä kaiken. Halusin kysyä häneltä vielä monta kysymystä isästäni, mutta äitini tuli sisään ja keskeytti keskustelumme.

•Rouva Melissa, lupasin auttaa teitä leipomaan leipää. Ryhdytään siis töihin odottelematta.

Melissa-täti iski minulle silmää ja antoi ymmärtää, että voisimme ehkä jatkaa keskusteluamme myöhemmin, ja hyppäsi nopeasti ylös tuolistaan ja hyppäsi pois:

•Mennään töihin! En malta odottaa, että saan haistaa tuoreen leivän tuoksun!

En ollut kovin innostunut ruoanlaitosta. Autoin aina äitiäni keittiössä, mutta tein sen vastahakoisesti ja hampaita kiristellen. Luin mieluummin kirjaa tai pelasin palloa veljieni kanssa takapihalla kuin roikuin kattiloiden ääressä. Mutta tällä kertaa Melissa-tädin luona suostuin ilomielin auttamaan leivän leipomisessa.

Kolme naista myllersi ahkerasti keittiössä. Minun piti koko ajan tehdä äidin tai tädin käskyjä, joten minulla ei ollut aikaa ajatella isää. Pian leivän tuoksu täytti keittiön. Tuntia myöhemmin tätini veti paahdetun leivän uunista. Minua jopa kuolasi. Äiti leikkasi sen auki ja antoi kaikille viipaleen. Ensimmäinen suupala oli satumaisen maukas...

Kun olimme syöneet, katselimme ympärillemme ja huomasimme, että alkoi tulla pimeää, joten oli aika lähteä kotiin. Kun hevoset vetivät vaunujamme ja vaunujen pyörät kolisivat yksitoikkoisesti, mielessäni pyörivät ajatukset isästäni ja siitä, näkisinkö häntä enää koskaan.

Kolmas luku

Aamu valkeni jälleen kaupungissa. Kun heräsin, muistin heti eilisen vierailun rouva Melissan luona. Se ei ollut ollut ollut samanlaista kuin yleensä. John ja minä emme olleet tehneet kepposia tai pilkanneet rouva Melissaa. Nyt olin hänelle hyvin kiitollinen: ilman hänen puheliaisuuttaan en olisi tiennyt, minne isämme oli kadonnut niin äkkiä. Ja taas sydämeni täyttyi kaipuusta.

Hyppäsin sängystä, pukeuduin arkivaatteisiini ja juoksin alakertaan. En löytänyt mitään keittiöstä. Kun isä oli poissa, tavanomaiset rutiinit olivat poissa: istuttiin yhdessä pöydän ääressä, suunniteltiin ja jaettiin työt, puhuttiin ja riideltiin yhdessä. Otin palan edelliseltä päivältä jäänyttä leipäviipaleta ja ryntäsin ulos leikkimään veljieni kanssa. Äitini pysäytti minut ovella:

- Minne olet menossa? Sinulla on taas tuo huivi päälläsi, aivan kuin sinulla ei olisi muita vaatteita. Odota hetki, sinun täytyy pestä tämä pyykki. Minä pesin juuri pyykit.
- Okei”, sanoin hiljaa ja laskin pääni alas, jotta äitini ei näkisi pettymystäni. Tänäpäin oli niin kaunis päivä, olin toivonut pääseväni riehumaan veljieni kanssa, mutta olin hukkunut kotitöihin heti aamusta lähtien.

Kuivasin synkkänä pyykkiä, kun Alex yhtäkkiä potkaisi minua pallolla jalkaan.

- Voitko antaa meille pallon? - hän huusi kaukaa.

Ajattelin, että pyykinpesu voisi odottaa, ja päätin leikkiä veljieni kanssa:

- Voinko minäkin leikkiä kanssanne?
- Ei käy, sanoi John, tytöt eivät osaa potkaista palloa.

Raivostuneena potkaisin palloa kovaa puuta vasten, ja se jäi kiinni oksiin. Kaduin sitä heti - tiesin, että he juoksisivat äitinsä luokse mahdollisimman pian, ja minun pitäisi riisua vaatteeni eikä potkia palloa! Ennen kuin ehdin edes huokaista helpotuksesta, veljekset jo hakkasivat äitiään, valittivat ja huusivat hänelle, että hän saisi pallon pois mahdollisimman pian. Minua pelotti, koska tiesin, että minulla olisi ollut onnea. Äiti oli ollut viime aikoina huonolla tuulella. Tänä aamuna näin hänen olevan vieläkin järkyttyneempi. On parempi, ettei mene sekaisin jalkojen alla... Halusin piiloutua mahdollisimman pian, mutta en tiennyt minne. Juoksin niin nopeasti kuin pystyin ja yhtäkkiä tulin Nemunas-joelle... Siellä, missä isälläni oli tapana kalastaa kanssani kesäisin... Olin surullinen... Muutama kyynel vierähti poskillani - koko ympäristö muistutti minua hänestä. Halusin, että isä tulisi takaisin mahdollisimman pian ja halaisi minua ja lohduttaisi minua.

Istahdin joen rantaan, laitoin käteni polvieni ympärille ja suljin silmäni. Olin unohtanut kaiken veljistäni ja siitä epäonnisesta pallosta, joka oli juuttunut puuhun, ja välitin vain isästäni, ja kaikki olisi hyvin, jos isäni olisi siellä... Hän nauraisi, vetäisi pallon puusta ja potkaisi minua sillä. Otin pallon kiinni ja syötin sen takaisin hänelle. Veljeni liittyivät mukaan, ja meillä oli hauskaa pallon nappaamisessa noin tunnin ajan. Äiti oli tietenkin tyytymätön siihen, että tuhlasimme aikaamme leikkimällä sen sijaan, että olisimme jatkaneet töitä, mutta isä juoksi hänen luokseen, haukkoi henkeä, nosti hänet syliinsä ja, pyöriteltään häntä pari kertaa ilmassa, antoi hänelle nuolaisun poskelle. Äiti palasi

töihinsä ja hyräili tyytyväisenä... Jonkin ajan kuluttua tunsin kylmän, märän esineen koskettavan varpaitani. Avasin silmäni ja näin lasipullon. Ilmeisesti aallot olivat tulleet jostain. Otin sen käteeni ja aloin tutkia. Avasin varovasti korkin ja löysin sisältä lapun. Jännittyneenä ja vapisevin käsin otin lapun pullosta. Lappuun oli kirjoitettu vain yksi sana - "TAHTO". "Ehkä se tarkoittaa jotain?" - "Ehkä se tarkoittaa sitä, että minun on oltava vahva, kärsivällinen enkä saa koskaan menettää toivoa siitä, että isäni tulee takaisin. Oli yhä pimeämpää ja pimeämpää. Oli aika lähteä kotiin. Kaikki olisivat joka tapauksessa kaivanneet minua. Kun lähestyin taloa, näin äitini tuovan luudan ja yrittävän raaputtaa oksiin juuttunutta palloa. Äiti oli niin pieni, ettei hän yltänyt palloon. Sitten John päätti kiivetä puuhun, mutta äiti kielsi häntä ankarasti. Seisoin piilossa pensaan takana ja katselin heitä. En halunnut heidän näkevän minua, varsinkaan äitini. Kuulin äitini haistelevan vihaisesti nenänsä alla palloa. Lopulta alkoi tulla pimeää, ja äiti antoi periksi. Kun hän ja hänen veljensä tulivat taloon, ryömin nopeasti pensaasta ja hiivin sisään ikkunasta. Hiljaa, varpaillaan, kävelin huoneeseeni, suljin oven ja käperryin nopeasti sänkyyn.

Kuulin veljeni ja äitini olevan keittiössä syömässä päivällistä ja keskustelewan pöydän ääressä. Muistin, etten ollut syönyt mitään sitten aamun. Vatsani oli solmussa, mutta en uskaltanut mennä keittiöön. Tiesin, etten kestäisi veljeni moitteita ja äitini synkkää katsetta. Tunsin itseni hyvin yksinäiseksi ja tarpeettomaksi. "Voi kunpa voisin muuttua linnuksi. Lentäisin korkealle taivaalle ja lähtisin etsimään isääni", ajattelin mielessäni ja vaipuin uneen.

Unessani kuulin äitini tulevan huoneeseeni tarjotin kädessään. Hän istuutui sängylleni ja alkoi silittää päätäni.

•Hyvää yötä, hän sanoi hiljaa ja livahti ulos huoneesta.

'Ei hän ole vihainen minulle', ajattelin unissani ja nukahdin takaisin.

Neljäs luku

Seuraavana aamuna nousin ylös ja juoksin heti tervehtimään äitiäni.

- Hyvää huomenta, sanoin äidilleni jännitys kurkussa. Pelkäsin, että hän suuttuisi minulle, koska oli jo myöhäinen aamu ja olin vielä pyjamassa.

- Hei, kultaseni", äitini tervehti minua ystävällisesti.

Tuijotin häntä tunnin ajan jähmettyneenä. En voinut uskoa, miten paljon äitini ja minä olimme muuttuneet, miten läheisiksi olimme tulleet. Olimme kasvaneet läheisemmiksi sen jälkeen, kun isä oli jättänyt meidät. Kaipasin häntä. Uskon, että äiti kaipaa häntä myös, hänen on vaikea olla yksin ilman isää. Siihen asti isäni oli paljon läheisempi minulle, ja vietin suurimman osan ajastani hänen kanssaan. Hän antoi minun olla oma itseni: käyttää housuja, leikkiä palloa pihalla, ratsastaa hevosella, valvoa öisin ja katsella tähtiä hänen kanssaan. Voisin loputtomiin kertoa, kuinka paljon asioita hän opetti minulle, kuinka monta maailman salaisuutta hän paljasti, kuinka hän oli ensimmäinen, joka näytti minulle kirjojen maailman, kuinka hän sytytti vastustamattoman intohimon lukemista kohtaan. Äitini oli aina isäni vastakohta: varautunut, tiukka, ei hymyillyt paljon ja vaati aina meiltä, erityisesti minulta, hyvää käytöstä. Välttelin häntä, pelkäsin kovaa katsetta tai ankaraa sanaa. Mutta nyt kun isäni - turvasatamani - oli poissa, minun oli vietettävä enemmän aikaa äitini kanssa. Nyt näin hänet eri silmin. Kaikista hänen harteilleen langenneista

vastoinikäymisistä huolimatta hän ei koskaan murjottanut tai valittanut, kiinnitti vielä enemmän huomiota meihin, lapsiinsa, ja joskus jopa hymyili hassuille kepposillemme. Kun ajattelin häntä, hän tuli yhtäkkiä luokseni, kosketti pitkiä, sotkuisia hiuksiani ja alkoi kammata niitä. Hän kampasi niitä yhtä hellästi kuin aina ennenkin hyräillen hiljaa jotain itseksensä, ajatuksiinsa uppoutuneena. Kudottuaan siistit ja siistit tressit hän halasi minua ja sanoi:

- Kuinka iso sinä oletkaan! En edes huomannut, kun kasvoit.

Olin jo kymmenen vuotta vanha. En huomannut, miten nopeasti olin kasvanut - en ollut enää isin pikkutyttö. ”Isä! Missä sinä olet nyt? Miten sinulla menee toisessa maassa?” - Olin niin sanaton, että kyyneleet valuivat silmistäni. Yhtäkkiä viha valtasi minut. Olin vihainen isälleni siitä, että hän oli jättänyt meidät, että hän ei kertonut minulle aikeistaan, että hän ei hyvästellyt meitä, että hän ei luvannut tulla takaisin. En tiedä, kuinka kauan itkin ja vuodatin tuskani ulos, kun tunsin äitini syleilyn. Hän piti minua lähellä, pyyhki kyyneleni ja sanoi:

- Olet iso ja vahva tyttö. Sinä voitat kaiken! Ja nyt mennään aamiaiselle. On melkein lounasaika, emmekä ole vielä syöneet aamiaista.

Söimme hiljaisuudessa, kukin omiin ajatuksiinsa uppoutuneena. Kummallista kyllä, minua ei enää pelottanut epämiellyttävä hiljaisuus, en enää kaivannut veljiäni, jotka heti sängystä hypittyään juoksivat ulos ja tulivat kotiin, kun heidän vatsansa soitti marssia. Nyt vain nautin äitini seurasta.

- Mitä minun piti tehdä tänään? - Kysyin äidiltä.
- Olen aina ollut hyvin vaativa ja tiukka sinua kohtaan ja pakottanut sinut tekemään asioita, mutta tänään haluan, että saat levätä ja tehdä mitä haluat, äiti vastasi yhtäkkiä.

Aamiaisen jälkeen siivosin keittiön ja menin huoneeseeni. Yritin lukea, mutta en pystynyt keskittymään. Mielessäni vilisi tunkeilevia ajatuksia. Yhtäkkiä päähäni ponnahti ajatus - aion kirjoittaa kirjeen isälleni! Tiedän, etten pysty lähettämään sitä, minulla ei ole aavistustakaan, missä päin maailmaa hän on, mutta ehkä se auttaa minua saamaan ajatukseni kasaan, lievittämään suruani ja kaipuutani.

Viides luku

- Peter, tule, meidän on puhuttava, kuului Anthonyn hengästynyt ääni.
- En voi nyt, kirjoitan tyttärelleni.
- Siitä meidän on puhuttava.
- Mikä hätänä?
- Sinun ei pitäisi kirjoittaa hänelle, ja tiedät tarkalleen miksi.

- Ada, lopeta petroolilampun polttaminen ja mene nukkumaan, on myöhä.
- Olen tulossa, äiti. Minulla on asioita hoidettavana.

Äitini, joka näki minut hanhen sulka kädessäni, ymmärsi kaiken ja sanoi huokaisten:

•Älä kirjoita isällesi kirjeitä, hän ei saa niitä kuitenkaan. Olet tarpeeksi vanha ymmärtämään sen. Minä olen tehnyt rauhan, ja haluaisin, että sinäkin tekisit samoin. Meidän on oltava vahvoja ja opittava elämään ilman häntä, äiti sanoi poistuessaan huoneestani ja sulki oven hiljaa.

Jäin taas yksin ja otin kynän käteeni. Kirjoitin taukoamatta. Ajatukset valuivat yksi toisensa jälkeen. Kerroin isälleni veljistäni, kaikista kepposista, joita he olivat tehneet hänen poissa ollessaan, äidin muuttuneesta käytöksestä minua kohtaan, kirjoista, joita he lukivat, ja monista muista asioista, joista hän varmasti tietäisi, jos hän vain olisi nyt kotona kanssamme. Halusin moittia häntä, kirjoittaa, kuinka vihainen olin ja kuinka loukkaantunut tunsin itseni, mutta en pystynyt... Käteni kirjoitti rakkauden ja kaipauksen sanoja. Hän on aina ollut ja tulee aina olemaan rakkain isäni.

Kun sain viimeiset sanat kirjoitettua, suolainen kyynel valui taas poskilleni. Väsyneenä ja tunteellisena en edes tajunnut, että olin torkahtanut pää pöydällä.

Näin unta, että laitoin kirjeen lasiseen viinipulloon ja heitin sen Nemunasiin. Se kelluu pois, virran mukana, päättyy Itämereen ja kelluu lopulta laajoille vesille. Se vaeltaa päiväkausia kuuman auringon paahteessa ja suolaisten aaltojen huuhtelevana. Yhtäkkiä se törmää pienen saaren reunaan. Hän haluaisi uida pidemmälle, mutta voimakas aalto tuo pullon takaisin saareen. Se takertuu kallioon ja makaa siellä useita päiviä. Yhtäkkiä eräänä aamuna mereen uimaan mennyt mies näkee sen. Hän ottaa pullosta kirjeen, istuu samalle kivelle ja alkaa lukea...

Yhtäkkiä minä herään. Ympärillä on pilkkopimeää. Istun yhä pöydän ääressä sulka kädessäni. Tajuan, että olen torkahtanut ja nähnyt unta. Kun kirjoitin kirjeen isälleni, en tiennyt, mitä aioin tehdä sillä, halusin vain ilmaista ajatukseni, purkaa tunteitani. Nyt päässäni oli toinenkin ajatus - laittaa kirje viinipulloon ja juoksuttaa se unenomaisesti Nemunasiin. Menin nukkumaan tietäen tarkalleen, mitä aioin tehdä varhain aamulla.

Auringon ensimmäiset säteet herättävät minut. Mitään odottamatta hyppään sängystä, pukeudun kiireesti ja lähdän kellariin etsimään vanhaa viinipulloa. Kun löydän sen, sujautan kirjeen sisään ja juoksen joelle kaatumatta. Veljeni, jotka näkevät minut juoksemassa jonnekin hämmentyneenä, yrittävät vielä pysäyttää minut, mutta olin jo ryntäämässä tietä pitkin, Nemunas-joki silmieni edessä ryntäämässä. Kun pääsin sen luo, otin kulauksen ja päästin pullon irti. Virta sai sen kiinni ja vei mukanaan. Katselin jähmettyneenä, kunnes se katosi silmistäni.

Kun palasin joelta, tajusin, että jotain oli tapahtunut - sydämessäni oli syttynyt toivo. Kotona löysin äitini ja veljeni jo aamiaiselta. Sanomatta mitään istuin pöytään. Äitini moittiva katse osui minuun kuin kuuma vesi. Hän näki lävitseni ja ymmärsi kaiken.

- "Älä kirjoita isällesi kirjeitä, tiedät, ettei hän saa niitä, se on vain ajanhukkaa", äiti sanoi yhtäkkiä, nousi pöydästä ja meni pihalle.

Emme puhuneet siitä enää loppupäivään, mutta tunsin itseni vieraaksi.

"Ei se ole ajanhukkaa. Toivo palaa aina sydämessäni. En aio laskea käsiäni alas ja vain odottaa hiljaa", sanoin itselleni.

Kuudes luku

Kevät on tänä vuonna aikaisemmin kuin koskaan. Kaikki puut ovat kukassa, kukat kukkivat puutarhoissa ja niityillä. Linnut visertivät iloisesti ja pihat olivat täynnä lasten huutoa ja

puhdasta naurua. Pelloilla on tehty enemmän töitä, joten äitini, veljeni ja minä olemme työskennelleet talon ympärillä. Meidän piti kyntää maata, istuttaa perunoita, kylvää vihanneksia ja hoitaa muutamaa jalavaa.

Ensi sunnuntaina on pääsiäinen, kevään suurin juhla. Joka vuosi maalaamme munia, menemme kirkkoon ja käymme sukulaisten luona. Tänä vuonna on erilaista - isää ei ole paikalla. Yhtäkkiä tunnen itseni taas surulliseksi, en enää iloitse auringon lämmöstä ja lastenhuoneessa kukkivista kukista. "Mitä ovat lomat ilman isää? Juhlisiko hänkin pääsiäistä jossakin muualla maapallon toisella kolkalla? Vai eikö siellä ole sellaista juhlapäivää?" - nämä ja vastaavat ajatukset käyvät mielessäni. Yhtäkkiä äitini ääni keskeyttää ne:

- Ada, mene naapurisi Elenan luo ja pyydä kymmenen munaa. On pääsiäinen eikä meillä ole munia. Söimme kanamme talvella, joten meillä ei ole ketään, joka voisi munia.
- Hyvä on, äiti, minä laitan itseni valmiiksi ja juoksen.

Tuntia myöhemmin olin naapurini Elenan pihalla. En löytänyt häntä mistään, mutta näin pojan, jota en ollut koskaan ennen nähnyt. Hän oli suunnilleen minun ikäiseni, mutta hän oli hieman huonokuntoinen vuodenaikaansa nähden, hänellä oli kevyet, sotkuiset kiharat päässään ja hieman pisamaiset kasvot, mutta eniten minuun tekivät vaikutuksen syvänruskeat silmät, jotka lävistivät minut.

- Mitä sinä täällä teet? - Hän kysyi minulta.
- Ja mitä sinä teet täällä? Missä naapurini Elena on? Tulin tapaamaan häntä, kerroin hänelle rohkeasti.
- Hän on kaupassa. Olen hänen veljenpoikansa. Äitini on hyvin sairas, joten Elena-täti otti minut luokseen.
- Entä missä isäsi on? - hän puhkesi yhtäkkiä minuun.
- Hän kuoli, kun olin hyvin nuori. Hevonen pudotti hänet ja käänsi niskansa.
- Voi, miten kauheaa! Olen pahoillani, sanoin hieman lempeämmin.
- Kiitos teille. En muista häntä kovin hyvin, koska olin hyvin nuori ja kaipaen äitiäni kovasti. Toivottavasti hän paranee pian, hän sanoi nopealla äänellä. Itse asiassa olin yllättynyt hänen avoimuudestaan, hän puhui minulle kuin vanhalle ystävälle, vaikka olimme tavanneet ensimmäistä kertaa.
- Äitini lähetti minulle munia. Ensi sunnuntaina on pääsiäinen, eikä meillä ole kanoja, joten ei munia. Voisimme mennä ostamaan niitä torilta, mutta kun isä on poissa, raha on tiukilla. Mutta naapurimme Elena on hyvin ystävällinen ja auttaa meitä aina äidin kanssa", sanoin rohkaistuneena hänen avoimuudestaan.
- No, minä en ole tämän talon omistaja, joten en voi antaa sitä sinulle ilman tätisi tietoa. Jos sinulla on aikaa, voit odottaa, hän ehdotti.
- Onko se totta, mikä sinun nimesi on? - Yhtäkkiä minulle tuli mieleen, ettemme olleet vielä esittäytyneet.
- Casimir, kuten isäni.
- Minä olen Ada, sanoin ojentaen käteni, hauska tavata.
- Samoin hauska tavata, Casimir sanoi ja puristi kättä lujasti.

Jouduin odottamaan naapuriani Elenaa melko kauan. Sinä aikana Kazimieras esitteli minulle maatilaa, silittelimme kaikkia pihalla olevia kissoja ja koiria ja ruokimme yhdessä eläimiä. Juttelimme ja puhuimme elämästämme työskennellessämme. Kävi ilmi, että Kazimieras pitää myös lukemisesta ja hänellä on useita kirjoja. Mutta ne jäivät kotiin, eivätkä ne ole täällä tätini luona, koska Elena-tätini ei osaa lukea, joten kirjoja ei tarvita. Lupasin tuoda hänelle muutaman kirjani, kun käyn seuraavan kerran.

Tulin kotiin illalla. Äitini katseesta huomasin, että hän oli huolissaan ja onneton, mutta kun hän sai tietää, että naapurin Elena ei ollut kotona ja että minun piti odottaa pitkään, hän rauhoittui ja valmisti herkullisen illallisen.

Menin sinä iltana nukkumaan ja ajattelin, etten ollut ainoa, joka oli niin yksinäinen ja onneton. Kaipaani isääni kovasti, mutta hän on elossa, sen tiedän, mutta hän on kaukana, ja hän tulee vielä takaisin, siitä olen varma. Casimirin isä on ollut taivaassa jo kauan...

Seitsemäs luku

Pääsiäisaamu valkeni. Äiti oli aamuvarhaisella hereillä, valmistautumassa, koristelemassa, kattamassa pöytää, ja aamiaisen jälkeen meidän piti mennä kirkkoon. Minäkin hyppäsin ylös sängystä. Veljeni nukkuivat vielä suloisesti - aamuuni on niin suloista. Äitini ja minä roikuimme keittiössä odottamassa veljeni tuloa. Johannes tuli ensimmäisenä. Hän tuskin räpäytti silmäluomeaan ja nappasi jo mukaansa pääsiäismunan. Äiti läimäytti häntä harmissaan käteen. John nauroi riehakkaasti ja juoksi ulos pesemään itsensä kylmällä vedellä kaivosta. Alex liittyi pian hänen seuraansa. Pukeutuneina hienoimpiin saatavilla oleviin vaatteisiin istuimme pöydän ääreen. Äiti lausui rukouksen isän sijasta. Sydämeni puristui ja kyyneleet valuivat silmiini. Äidin ääni värisi rukousta lausuessaan, mutta toivottavasti veljeni eivät huomanneet sitä.

Aamiaisen jälkeen nousimme vaunuihin ja menimme kaupungin kirkkoon. Siellä oli jo ihmisjoukkoja. Kaikki olivat pukeutuneet, hyväntuulisia, suutelivat ja tervehtivät toisiaan. Yhtäkkiä näin väkijoukossa Casimirin ja hänen naapurinsa Elenan. Kun katseemme kohtasivat, hän hymyili ja heilutti kättään minulle. Minä tein samoin.

Jumalanpalveluksen aikana pappi piti hyvin kauniin saarnan, jossa hän toivotti kaikille rauhaa. Rukoilin koko ajan Jumalalta, ettei isälleni tapahtuisi mitään ja että hän palaisi elävänä ja terveenä. En unohtanut rukoilla ja pyytää Casimirin äidin terveyttä. Sydämeni särkyi ajatuksesta, että jos Casimir menettäisi äitinsä, hänestä tulisi täysi orpo. Aloin surra, mutta katsoin Johniin, joka tavalliseen tapaansa tylsistyi jumalanpalveluksen aikana ja seurasi suurella mielenkiinnolla ryömivää kärpäästä. Hymy ilmestyi uudelleen kasvoilleni. En tiedä, oliko se piristävä juhlatunnelma vai papin vakuuttava saarna, joka täytti sydämeni uskolla ja toivolla, että kaikki järjestyisi. Isäni tulee takaisin, näen hänet varmasti vielä ja annan hänelle suuren halauksen.

Jumalanpalveluksen jälkeen kaikilla oli vielä kiire lähteä: osa miehistä, jotka olivat jättäneet naisensa ja lapsensa torille, kiirehti jo majataloon keskustelemaan ”miesten” asioista. Myös naiset, jotka olivat häiriintyneet askareistaan, juttelivat lakkaamatta ja jakoivat ilojaan ja surujaan muiden kanssa. Heti kun viimeinen ”aamen” oli lausuttu, lapset ryntäsivät ulos kirkosta ja juoksentelivat kaupungin toreille ja puistoihin kuin ketju olisi katkennut. Jotkut pienokaiset, jotka olivat hemmotelleet itseään vanhempiensa ostamalla makeisella, nuolivat herkkua hiljaisessa nurkassa ja tunsivat itsensä maailman onnellisimmiksi lapsiksi.

Äitini ja minä olimme tunnin ajan osa tätä hauskanpidon merta. Mutta kun monet ihmiset alkoivat kysellä isästä, miten hän voi, oliko hänestä kuulunut mitään, äidin kasvot alkoivat rypistyä, ja hän kiirehti meidät kotiin.

Saavuimme kotiin iltapäivällä ja olimme väsyneitä päivän kiireiden jälkeen. Äiti valmisti nopeasti päivällisen ja vei meidät nukkumaan. Huoneessani istuessani en saanut unta.

Yhtäkkiä tunsin tarvetta kirjoittaa isälle taas kirje, kertoa hänelle ensimmäisestä pääsiäisestä ilman häntä, kysyä häneltä, miten hän juhli ilman meitä.

Istuin taas pöydän ääreen ja aloin kirjoittaa.

Kahdeksas luku

- Peter, lopeta kirjoittaminen. Satutat vain itseäsi. Tiedät, että tyttäresi ei koskaan saa näitä kirjeitä! Olemme asumattomalla saarella, ei ole postia - ei mitään. Aluksemme on haaksirikkoutunut, eikä ole selvää, voiko sen rakentaa uudelleen.
- Antanas, en ole menettänyt järkeäni. Näen ja ymmärrän kaiken, mutta toivo kuolee viimeisenä. En aikonut lähettää niitä. Annan ne kaikki itse Adalle heti, kun pääsen takaisin hänen kotiinsa.
- Olet naiivi kuin pieni lapsi, Antanas murahti tyytymättömänä, - olen luopunut kaikesta toivosta. Me emme pääse täältä pois.
- Aina on toivoa”, Pietari toisti kuin rukouksen, ”Jumala auttaa meitä.

Aika oli käymässä vähiin. Kevät väistyi kesän tieltä. Siitä oli melkein puoli vuotta, kun isäni oli ollut kotona. Toistaiseksi emme ole kuulleet hänestä mitään. Äidin kasvot harmaantuivat yhä enemmän, valot hänen silmissään lakkasivat loistamasta, ja hymy hänen huulillaan hälveni yhä harvemmin. Myös veljeni näyttivät lihonneen, eivät enää olleet lapsenomaisia, ja he tekivät harvemmin kepposia ja jäivät mieluummin kotiin auttamaan äitiä ja minua. Kukaan ei puhunut isästani. Ilmassa leijui pelon ja ahdistuksen kupla, mutta kaikki pelkäsivät sanoa sanaakaan, jottei se puhkeaisi.

Casimirin äiti, vaikka vointi olikin hieman parempi, oli niin heikko, ettei hän pystynyt huolehtimaan itsestään. Naapurimme Elena, joka oli hyväsydäminen, huolehti sisarestaan ja pojastaan. Kazimieras kasvoi entistä kypsemmäksi eikä pelännyt kovaa työtä: hän kävi miesten kanssa pelloilla ja markkinoilla - hän oli Elena-tädin oikea käsi.

Tämän kesän aikana Kazimieras ja minä ystävystyimme hyvin läheisesti. Kun meillä oli hetki aikaa, kävimme toistemme luona, leikimme, luimme ja keskustelimme kirjoista ja vain juttelimme. Kerroin hänelle isästani. Muistelin kaikkia parhaita hetkiä hänen kanssaan: lätäköistä hyppimistä, lumiukkojen ja lumienkeleiden tekemistä, uintia joessa kesällä, kirjojen lukemista, hänen tarinoidensa kuuntelemista kaukaisista maista iltaisin... En edes tunne kyyneleitä vierivän poskillani, kun kerron tätä. Kasimir pyyhkii ne pois, halaa minua ja sanoo:

- Älä menetä toivoa, Ada. Isäsi on vahva mies. Hän voittaa kaikki esteet ja palaa jonain päivänä luoksesi. Usko häneen. Usko itseesi!

- Kiitos näistä sanoista. Minä uskon, en ole koskaan lakannut uskomasta. Jumala auttaa meitä. Äitisi paranee myös. Jonain päivänä pääset ylös sängystä ja voit palata kotiin. Emme ansaitse Jumalan rangaistusta, hän ei voi viedä meiltä vanhempiamme”, sanoin

pysähtymättä.

- Jumala lähettää meille kaikille koettelemuksia tehdäkseen meistä vahvempia, Kazimieras toisti papin sanat saarnasta.
- Olen aina ollut vahva, en tarvitse mitään koettelemuksia", yritin vastustaa häntä.
- Emme voi tietää, mitä tarvitsemme, Kasimieras sanoi filosofisesti, - Ehkä kaikkien kärsimysten ja koettelemusten jälkeen meitä odottaa ilo.

Minusta tuntuu lämpimältä ja rauhalliselta, kun kuulen tällaisia sanoja. Vannon itselleni, etten koskaan menetä toivoa enkä lakkaa kirjoittamasta kirjeitä isälleni.

Kuten joka ilta, kun kaikki ovat nukkuneet, istun alas kirjoittamaan. Ajatukset virtaavat vapaasti. Kerron elämästäni, vaikeuksista, joita minulla on ollut, iloista, joita olen kokenut, keskusteluista, joita olen käynyt äitini kanssa, riidoista, joita olen käynyt veljeni kanssa. Kirjoitan ja kuvittelen, että hän istuu vieressäni ja nyökkää samaa mieltä tai nyrpistää otsaansa, jos olen väärässä. Hän hymyilee viiksiensä läpi Johnin kepposille ja nyökkää hyväksyvästi, että pikku-Alex on iso ja osaa tehdä paljon. En lähetä enää kirjeitä, en odota isäni löytävän niitä, eikä minulla ole niin monta viinipulloa, joten laitan ne siististi puulaatikoon ja annan ne kaikki isälleni, kun hän palaa. Hän lukisi kirjeeni yöllä ja tietäisi, mitä tapahtui sinä aikana, kun hän oli poissa. Hymyilen ajatukselle.

Olen kirjoittanut jo kymmenkunta kirjettä: "Rakas isä", kirjoitan, "kaipaamaan sinua kovasti.

Tänään on sateinen päivä. Ajattelen kaikkia niitä aikoja, jolloin leikimme ulkona yhdessä.

Toivon, että olisit täällä, jotta voisimme taas jutella, olla, leikkiä yhdessä...". Tai toinen:

"Rakas isä, tänään on ollut ihana päivä. Tietenkin se olisi vielä ihanampi, jos olisit täällä...".

Otan toisen ja luen: "Rakas isä, äiti oli tänään hyvin vihainen. Ymmärrän, miten vaikeaa se on hänelle. Se on hyvin vaikeaa meille kaikille, mutta hän moitti minua ja Johannesta siitä, ettemme hakeneet vettä kaivosta, ettemme rakentaneet uunia, ettemme auttaneet häntä, että olimme laiskoja. Se ei ole reilua, isä. Me yritämme auttaa häntä, mutta joskus haluamme vain leikkiä ystäviemme kanssa tai lukea kirjaa. Sinä varmasti ymmärtäisit minua etkä koskaan moittisi minua. Talossa naurettaisiin ja laulettaisiin aina, ja me juoksentelisimme ympäriinsä varpaillaan kulkemisen sijaan, ettemme suututtaisi äitiä. Jokainen kirje on pieni tarina rakkaudesta, kaipuusta, halusta ja ennen kaikkea toivosta. Se ei koskaan sammuu.

Kun olin laittamassa kirjeitä laatikkoon, ovi aukesi ja John ryntäsi huoneeseeni.

- Mitä sinä täällä teet? - Kysyin häneltä yllättyneenä.
- En saa unta, veljeni vastasi surullisena.
- Mitä tässä laatikossa on? - Hän kysyi uteliaana ja kurotti jo laatikkoa kohti. Onneksi tartuin siihen ajoissa.
- Älä koske siihen, se on minun, sinun ei tarvitse tietää, huusin vihasena.
- Onko sinulla salaisuuksia? - John jatkoi pilailuani.
- Kenellä ei olisi?! - Vastasin.

Olimme tunnin ajan hiljaa. Yhtäkkiä John kysyi:

- Eikö sinulla ole ikävä isääsi? Missä hän voisi olla nyt?

Olin hämmentynyt ja hiljaa. Tähän asti olin luullut, että vain minä kaipasin häntä hulluna, kaipasin häntä eniten. John ja Alex riehuivat aina, tekivät kepposia eivätkä koskaan

maininneet isää. Kävi ilmi, että hänkin piilotteli tunteitaan. Hän kaipasi isäänsä yhtä paljon kuin minäkin. Hän kaipasi häntä. Talo tuntui epämukavalta ja tyhjältä ilman häntä. Veljesten viattomat riidat tai luonamme vierailleiden sukulaisten puheet ja nauru eivät pystyneet täyttämään tuota tyhjiötä.

- Sinä tiedät, että sinua puuttuu. Olinhan minä aina hänen suosikkipikkutyttärensä. Kaipaam häntä joka hetki, herään joka aamu ajatellen häntä ja nukahdan miettien, missä hän on nyt ja miten hän voi”, vastasin Johnille peittelemättä tuskaani.
- Minulla on salaisuus. Haluaisin kertoa sen sinulle, John sanoi ujosti.
- Voit aina luottaa minuun, koska olen vanhin sisaresi.
- Löysin isäni työkalut ladosta ja aloin veistää. Minä veistän veneitä, John myönsi.
- Sepä hienoa! - Huudahdin. Sinulla on isämme tavoin kultaiset kädet.
- Kun veistän, ajattelen häntä, puhun hänestä ja lupasin hänelle, että annan hänelle kaikki veneeni, kun hän tulee kotiin, John jatkoi.
- Se on paras lahja hänelle, sanoin ja halusin veljeäni.

Pitäessäni häntä sylissäni tunsin yöpaitani kastuvan. John itki, vaikka hän kikatti. Tähän asti hän oli vain teeskennellyt vahvaa ja melkein aikuista miestä, hän ei halunnut järkyttää äitiään, mutta hänen sydämensä kärsi yhtä paljon kuin meidän muidenkin.

- ”Minullakin on salaisuus”, tunnustin hänelle, ”säilytän isälleni kirjoitettuja kirjeitä laatikossa. Lupaam antaa ne hänelle, kun hän palaa.

- Uskotko todella, että hän tulee takaisin? - John kysyi.

- Olen varma siitä, vastasin päättäväisesti.

- Sitten olen vielä varmempi, John sanoi lujasti.

Sydämeni täyttyi ilosta. Me molemmat emme ole menettäneet uskoamme. Emme koskaan menetä sitä. Tuemme toisiamme heikoimmillakin hetkillämme.

- Rakastan sinua, pikkuveljeni.
- En ole enää niin pieni. Olen vain vuoden sinua nuorempi, John vastasi onnettomana.
- Tiedän, mutta sinun on kuunneltava minua. Mene nyt nukkumaan, ennen kuin äiti saa meidät kiinni ja saa koko talon liikkeelle.
- Minä kuuntelen, sisko. Hyvää yötä, John sanoi ja livahti hiljaa ulos huoneestani.

”Täytyypä kirjoittaa siitä seuraavaan kirjeeseeni”, ajattelin uneliaana ja vaipuin unen valtakuntaan.

Yhdeksäs luku

- Miten luulet meidän tulevan toimeen, Peter? - Antanas kysyi innoissaan.
- Onnistuimme rakentamaan osan aluksesta uudelleen, Pietari vastasi rauhallisesti.
- Meillä ei ole purjeita, Antanas sanoi järkyttyneenä.

Pietari sanoi rauhallisesti raapien venettä:

- Tiedän, että paluu kestää jonkin aikaa, mutta yritämme ainakin päästä pois tältä saarelta, ja sitten käy niin kuin Jumala tahtoo.

Heräsin aikaisin auringonpaisteeseen. Nousin sängystä, pukeuduin nopeasti ja juoksin keittiöön valmistelemaan aamiaista. Äitini oli jo hereillä. Hän ei ollut nukkunut paljon viime aikoina ja valitti kauheista unista. Olin aina yrittänyt lohduttaa häntä, piristää häntä, mutta minulla oli vaikeuksia. Hän oli päivä päivältä vetäytynyt yhä enemmän omaan maailmaansa, eikä häntä juurikaan kiinnostanut, mitä ympärillä tapahtui. Söimme hiljaisuudessa. Nielaisin vastahakoisesti muutaman suupalan, siivosin keittiön ja menin pihalle. Istahdin penkille ja katselin tunnin ajan, kuinka kanat kaivautuivat irtonaisen maan seasta etsimään lieroja, rakas koirani Margie pureskeli suloisesti luuta, ja hieman kauempana näin lampaiden mässäilevän ruohoa ... Yhtäkkiä mieleeni juolahti ajatus: ”Isä on ollut poissa jonkin aikaa, mutta mikään ei ole muuttunut - kaikki on ennallaan, vain sydämessäni on tyhjiys.”

Ajatukseni keskeytyivät, kun Johannes ilmestyi pihalle. Hän ryntäsi latoon huomaamatta minua. Tiesin heti, mitä hän siellä tarvitsi. Seurasin häntä arkaillen. Avoimen oven raosta katselin, kun hän otti työkalunsa esiin, otti puusahan ja alkoi veistää. Katselin häntä tunnin ajan: hänen kasvonsa olivat niin tarkat, hänen kätensä niin taitavasti. Ihailin veljeäni, kuinka kätevä hän oli - aivan kuten isämme.

•Saanko tulla sisään? - Kysyin arkaillen.

John hätkähtää yllättäen, mutta harkittuaan asiaa sanoo:

- Tule sisään, jos haluat.
- Siitä on pitkä aika, kun viimeksi kävin täällä, sanon hiljaa. - Viimeksi kävin täällä, kun isäni veisti puulaatikkoa, jossa säilytän nyt hänelle kirjoittamiani kirjeitä.
- Ja vietän täällä paljon aikaa, John sanoo.
- Sinne sinä siis katosit! Luulin, että vaelsit kavereidesi kanssa etsimässä seikkailua, mutta olitkin täällä, naurahdin.
- No, kyllä. En oikeastaan välitä nyt hauskanpidosta. Mutta täällä minulla on hyvä olo, tunnen yhä isäni tuoksun, tunnen yhä isäni läsnäolon lähellä, John sanoi surullisena.
- Voisitko näyttää minulle veneesi, joista puhuitte eilen illalla? - Kysyin innokkaasti.

John avasi nurkassa olevan arkun ja alkoi vetää esiin yksi kerrallaan kaikenkokoisia ja -mallisia laivoja. Katselin niitä tarkkaan ja haukoin henkeäni ihastuksesta:

- Kuinka lahjakas sinä oletkaan, John! Kuinka ylpeä oletkaan! Hän olisi niin ylpeä sinusta.
- Minulla on unelma”, hän sanoi ujosti, ”haaveilen rakentavani ison, oikean laivan ja lähteväni etsimään isääni.

Menetin järkeni tunniksi. Ajatus hänen etsimisestään ei koskaan tullut mieleeni. Mietittyäni asiaa kysyn:

- Otatko minut mukaasi?
- Olen miettinyt sitä jo pitkään.” John vastaa: ”Olisi hauskaa lähteä kanssasi matkalle, mutta sinun täytyy jäädä kotiin ja huolehtia äidistä ja pikku-Alexista. Emme voi jättää heitä yksin.

- Sitten en halua, että lähdet”, vastaan kyynelten läpi, ”sydämeni särkyisi tuskasta, jos menettäisin sinutkin.
- Rauhoitu, en ole lähdössä vielä minnekään, enkä rakentaisi yksinäni valtavaa laivaa”, John rauhoitteli minua.

Tunsin oloni hieman paremmaksi - sillä välin ehkä isä palaa, eikä Johnin tarvitse lähteä minnekään.

- Lupaa minulle, ettet koskaan lähde kertomatta ja hyvästelemättä. Lupaa minulle, ettet tee niin kuin isämme teki, rukoilin häntä.
- Minä lupaan, John vastasi tiukasti.

Olin hieman helpottunut, mutta rintakehäni oli yhä raskas pelosta ja menetyksen tuskasta. Koko päivän olin ollut kuin vieras. Illalla istahdin taas kirjoittamaan, kerroin isälleni Johnin ideasta ja pyysin häntä palaamaan mahdollisimman pian.

Kymmenes luku

Kolmas kesä oli päättymässä. Pihaa lakaistessani ajattelin, että oli kulunut jo kolme vuotta siitä, kun olimme eläneet ilman isääni. Kaikki oli muuttunut: minä olin kasvanut pisamaisesta tytöstä, jolla oli pysyvästi valkoiset polvet ja sotkuiset hiukset, kauniiksi naiseksi, veljeni olivat muuttuneet iloisista pojista, jotka eivät jaksaneet pysyä paikoillaan, tukeviksi, vakaviksi nuoriksi miehiksi, ja äidistäni oli tullut vielä lyhyempi, veltompi, kalpeammat kasvot ja tylsempi katse. Hän näytti pieneltä ja hauraalta seisoessaan vieressämme. Nyt emme antaneet hänen tehdä niin paljon töitä, vaan otimme kaikki kotityöt omiin käsiimme.

- Menen torille, myyn lehmämme maitoa, se on vähän rahaa taskussa, Johannes sanoi vakavasti potkaisten hevosta.
- Sillä välin minä niitän niityt, Alex sanoi kävellen viikatteensa olkapäällään.

Äitini ja minä olimme yksin talossa. Kun olin valmistautumassa ympäri taloa, puhuin koko ajan, sanoin asioita, mutta en tiedä, kuunteliko äitini, vai kuuliko hän meitä ollenkaan. Hän istui tuolissaan koko päivän, katseli ikkunasta kaukaisuuteen ja mietti jotain. Mitä hän ajatteli, hän ei koskaan sanonut, mutta minä ja veljeni aistimme, että kaipaus ja menetyksen tuska olivat lopulta murtamassa rakkaan äitimme. Ehkä olisin vuosien mittaan luovuttanut, mutta kolme vuotta sitten löysin pullon, jossa oli merkintä ”Hope”, ja kirjeet, joita kirjoitin isälleni joka ilta, enkä voinut luovuttaa, en voinut päästää irti. Johnille oli jo kertynyt kokoelma pieniä ja suuria aluksia. ”Ehkä hänkin alkaa menettää toivonsa?”, ajattelin pelokkaasti.

- Äiti, olen valmistanut sinulle lounaan. Ole kiltisti ja syö. Minä lähdän juoksemaan naapurini Elenan luokse Casimirin luo. En viivy kauan, sanoin, annoin hänelle pusun poskelle ja lähdin ulos talosta.

Sillä välin Casimirin äiti oli toipunut, vahvistunut ja pystyi taas nauttimaan elämästä. Molemmat päättivät olla palaamatta kotiinsa, jäädä sisar Elenan luo ja auttaa häntä maatilalla. Elena oli tietenkin hyvin iloinen heidän päätöksestään: hänen ei tarvitsisi enää työskennellä yksin maatilalla, eikä hän olisi niin surullinen pitkinä talvi-iltoina. Kasimirista

tuli hänelle kuin poika. Hänellä ja Elenalla oli tapana istua kyykyssä kuin kanat, jotta hän ei tarvitsisi mitään, jotta hänellä olisi aina maukas välipala ja juotavaa kylmää vettä ollessaan pelloilla. Kazimieras teki vastapalveluksen suutelemalla rakastamiaan naisia, kun nämä palasivat, eikä hän unohtanut tuoda heille herkkuja tai silkkihuivia markkinoilta. Heidän kodissaan vallitsi harmonia ja rauha.

Ajattelin tätä, kun kiirehdin Kazimierasin luo: ”Jos Jumala auttoi Kasimirin äitiä parantumaan ja nousemaan sairaalasta, ehkä hän ei hylkää meitä ja auttaa isääni palaamaan kotiin ennen kuin äitini kuolee suruun”.

- Hei, kaunis tyttöni, mitä kuuluu? - hän kysyi vitsikkäästi ja hyväntuulisena.
- Kuten aina. Tiedäthän sinä. En ole koskaan onnellinen, ennen kuin tiedän, missä isäni on ja mitä hänelle on tapahtunut, vastasin hiljaa.
- Tänään olin torilla ja kuulin keskustelun. Miehet puhuivat isästäsi ja mainitsivat haaksirikon.
- Voi ei!”, huudahdin enkä antanut hänen jatkaa.
- Odota, kuuntele. He sanoivat, että he onnistuivat jotenkin rakentamaan laivan uudelleen, ja nyt he purjehtivat takaisin. Siksi se kesti niin kauan.
- Ei voi olla totta! Kiitos! Tiesin, tiesin aina, että hän on elossa! - Heittäydyin hänen syliinsä ja purskahdin itkuun, tällä kertaa ilon kyyneliin.

Kun tunteeni olivat laantuneet, kävin taas heidän luonaan, söin teetä ja kakkua ja juoksin kotiin.

Perheen reaktio uutiseeni oli vaimea: veljet vain kohauttivat olkapäitään, pudistelivat päätään ja jatkoivat työtään, äidin silmät säihkyivät hetken, mutta sitten hän katsoi taas muualle ja sitten ikkunasta ulos kaukaisuuteen. Olin ainoa, joka kääntyi ympäri taloa tanssiaskeleella ja hyräili hiljaa. ”Toivo ei koskaan kuole”, toistelin mielessäni.

Talvi oli tullut. Oli yhtä synkkää ja kylmää kuin aina ennenkin. Kävimme harvoin ulkona, koska olimme usein lumessa. Kylmyys tunkeutui paitsi luihini myös sydämeeni. Taas yksi joulu ilman isää. Mutta olin itsepäinen. Istuin joka ilta kylmässä huoneessani kirjoituspöydän ääreen kirjoittamaan. Kirjoitin ja odotin, odotin ja kirjoitin...

Jääpuikot tippuivat katoilta, kissat kyykistyivät pihalla kaipaamassa auringon lämpöä, ja kevään ensimmäiset merkit näkyivät. Ja kevään myötä toivo syntyi uudelleen. Aamusta lähtien siivosin iloisesti kotia, juttelin veljeni kanssa, silittelin koiria, jotka haukkuivat jalkojeni ympärillä toivoen maukkaampaa sapuskaa. Yhtäkkiä kuulin kaukaa naapurin pojan huutavan:

- Hän on palannut! He ovat palanneet!

Rintakehäni kiristyi jännityksestä. Mitään odottamatta ja siitä huolimatta, että ulkona oli vielä koleaa, juoksin pihalle yhdessä mekossa. Lähdin juoksemaan jokea kohti, aivan kuin hämmennyksissäni. Kaukana näin ihmisiä palaamassa joelta. Tunsin isäni heti. Hän oli hyvin vanha, harmaahiuksinen, hänen vaatteensa olivat nuhjuiset, mutta hänellä oli sama syvä, vakava katse, sama hymy huulillaan. Seisoin siinä kuin järkyttyneenä enkä voinut uskoa sitä. Olin uneksinut niin paljon, uneksinut tästä hetkestä, ja nyt se oli toteutumassa. Tässä hän on, kävelee minua kohti... Yhtäkkiä isäni pysähtyi, hänen katseensa lävisti minut. Lopulta hän tunnisti tyttärensä, avasi kätensä ja tuli luokseni, halasi minut syliinsä. Tuuli hyväili kyynelten läpimärkiä poskiani, tunkeutui syvälle ohuen mekkoni läpi, mutta en tuntenut hyistä kylmyyttä enkä katkeraa tuulta, sydämessäni paloi tuli.

Muistan hämärän peitossa, miten tulimme kotiin, miten äitini ja veljeni ottivat meidät vastaan, mitä olin valmistamassa päivälliseksi. Se oli kuin sumua. Mutta olen rauhallinen, koska tiedän, että meillä on paljon aikaa olla yhdessä, puhua asioista, luovuttaa kirjoittamamme kirjeet, näyttää sinulle Johanneksen laivakokoelma. Yhtäkkiä muistan laulun: "Älä koskaan sammua, pieni toivon valo!". ja leveä hymy syttyy kasvoilleni.

Käännetty osoitteella DeepL.com (Pro-versio)